

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din. — Cena malim oglasom do 30 besed 15 Din, vsaka beseda več 1 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji. Pri večkratnem oglaševanju popusti.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

V. LETO

Murska Sobotica, 12. julija 1936.

ŠTEV. 28

Izvoz

Ves prejšnji teden so se vršile v Privilegiranem izvoznem društvu konference glede odkupnih cen letošnje pšenice. Sprožili so misel, da bi se kmetu, v tej gospodarski krizi pomagalo na ta način, da bi se pšenica odkupila po višjih cenah. Razliko v cenah bi žrtvovala država. Izgleda, da se bodo merodajni krogi odločili za ugotovitve gotove cene, ki bi približno odgovarjala ceni pšenice na svetovnih tržiščih. Pa čeprav bi se med tem spremenile razmere na inozemskem trgu, ter bi bilo domače blago preplačano, je kljub temu država pripravljena, da iz svojega nadoknadi nastalo razliko.

Na pragu žetve smo ter obenem pred velikim vprašanjem: Kako bomo letos izvažali naše pridelke in kako jih spravili v denar? Letos bomo imeli dobro žitno in sadno letino ter bo poleg teh pridelkov prišlo pod zimo tudi mnogo živine na domača tržišča.

Kljub temu, da je bilo lansko leto slaba letina, niti teh pridelkov nismo mogli porabiti za domače potrebe. Še vedno je bilo dovolj za izvoz. Letos pa niti malo ne smemo upati, da bomo ves letošnji bogati pridelek porabili doma ter da bi se na domačih tržiščih popravile nizke cene našemu žitu. Večja ponudba bo celo povzročila padec cen.

Prizad pri tem ne more ničesar pomagati, če ne dobi na razpolago nekaj sto milijonov dinarjev samo za pšenico. A kje so ostali pridelki našega kmeta? Vsako razpravljanje brez osnove na kapitalu in brez sigurnega inozemskega kupca za naše žito, bi bilo zidati gradove v oblake.

Najlepša rešitev bi pač bila, če bi našli dobre inozemske trge, na katerih bi lahko prodali ves presežek naše bogate letine po cenah, ki si jih želimo. Če se pa oboje ne more doseči, ter nam je Bog naklonil letošnji boljši žetev, je pač prvo kar je potrebno, da si najdemo odjemalce našega blaga, četudi ne bi bili s ceno popolnoma zadovoljni. Drugače se nam lahko zgodi, da med razpravljanjem o cenah pozabimo na izvoz in da naš druge države prehitijo s svojim blagom ter nam odyzamejo inozemska tržišča. Treba je namreč upoštevati, da je letošnja

letina povsod izredno povoljna in da bo prodajalec več ko v prejšnjih letih. Res je, da je svet še lačen ter da bo z ozirom na večjo zaposlenost delavskih množic tudi večje povpraševanje po poljedelskih pridelkih. Na taka dejstva pa lahko grade le posamezniki svoje spekulacije. Mi pa ne smemo tvegati ničesar ter moramo stremeti po čim več tržiščih, po čim boljših odjemalcih.

V dobro zaščito vsem kmetovalcem je baš kontrola našega uvoza, ki se je pred kratkim uvedla. A to še ne zadostuje. Naša naloga mora predvsem biti, da povečamo naš izvoz z dobrimi carinskimi in železniškimi tarifami, in brez pridržka se bo dvignil tudi naš izvoz nad sedanjo nižino. V tem slučaju bi nam morala biti za vzor Nemčija, ki si je baš na

ta način popravila svojo trgovino in splošno gospodarsko stanje. Nemci so kupovali v agrarnih državah, vse kar so nudila tržišča, in agrarne države so segli po nemških industrijskih izdelkih. In če vodijo na tačin trgovino velike države, zakaj bi bili mi med zadnjimi, ki bi se oprijeli tega načina trgovanja?

Mogoče ima ta način prodajanja in kupovanja tudi svoje senčne strani, a končno se je treba vendar odločiti za eno smer in opustiti negotovost in tavanje ter gospodarsko politiko večnih vijug. Ako se bojimo velike rizike, poskušajmo letos kreniti na pot nove trgovinske politike, ko imamo kaj da izvažamo, ker se prav lahko zgodi, da se nam drugo leto ne nudi tako ugodna prilika.

POLITIKA

Jugoslovenska nacionalna stranka je imela pretekli ponedeljek, v Beogradu svoj drugi kongres. Udeležba na kongresu je bila velik. Prevladujočo večino so tvorili kmečki ljudje. Iz dravske banovine je bilo prisotnih 78 delegatov ter senatorjev in narodnih poslancev, ki so člani klubov JNS v senatu in Narodni skupščini. Kongresu je predsedoval prvi podpredsednik dr. Kosta Kumanudi. S kongresa so bile odposlane pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, in kraljevima namestnikoma dr. Stankoviću in dr. Petroviću. Obširno poročilo, v katerem je bil orisan razvoj dogodkov in prilik v stranki, od ustanovnega kongresa pa do danes, je podal tajnik stranke, senator dr. Kramer. O notranji politični situaciji je poročal senator Banjanin, v zunanje političnem položaju dr. Kramer, o gospodarskih prilikah v državi pa je govoril dr. Sečurov. Kongres je razpravljal tudi o spremembi strankinih pravil.

Največje zanimanje je vladalo za volitev predsedstva, ker je dosedanji predsednik Uzunović, zaradi svoje visoke starosti in rahlega zdravja, podal ostavko. V priznanje njegovih zaslug pa ga je kongres izvolil za do smrtne častnega predsednika JNS. Na predlog dr. Andjelinića je bil nato ob velikem navdušenju vseh prisotnih izvoljen za predsednika stranke bivši ministrski predsednik

Peter Živković. Za prvega podpredsednika je bil izvoljen senator

Banjanin, za drugega podpr. bivši minister Demetrović, za glavnega tajnika stranke pa dr. Kramer. Iz dravske banovine so bili izvoljeni v ožji glavni odbor: podpredsednik senata dr. Miroslav Ploj, senator Ivan Pučelj, predsednik banovinskega odbora dr. Rajar, poslevodeči predsednik ban. odb. dr. Pirkmajer ter narodni poslanci Prekoršek, Mravlje, Koman ter dr. Lipold in Ivan Arko. Po zaključku kongresa, je večina delegatov odpotovala na Oplenac, da se pokloni grobu Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Nekateri časopisi so hoteli uspešni kongres JNS na vse mogoče načine zmanjšati. Vodstvo stranke je prejelo nešteto brzojavk iz države, ki so pozdravljali preurejeno politično formacijo in novo vodstvo.

Občinske volitve ne bodo razpisane za vso državo naskrat, marveč postopno po banovinah. Že konec avgusta ali v začetku septembra bodo volitve v vardarski banovini. Volitve po vseh banovinah bodo opravljene do srede meseca oktobra.

Trgovinska pogodba med našo državo in Romunijo je bila te dni podaljšana do konca tega leta. Dotlej bodo končane priprave za sklenitev nove trgovinske pogodbe.

Bolgarski kralj Boris je izjavil inozemskim novinarjem sledeče: „Bolgarski in jugoslovanski narod, sta kmečka naroda, ki hočeta predvsem mir. Ne smeta se več ozirati na preteklost, marveč morata gledati v bodočnost. Odnosaji med obema nara-

doma se morajo razvijati tako, kakor to narekuje zdrav razum. Veliki kralj Aleksander je pokazal pot, po kateri moramo iti. Na srečo nadaljuje tudi knez namestnik po smrti velikega jugoslovenskega kralja z vso vneto njegovo politiko.“

Po daljšem presledku so se zopet sestali na skupno konferenco voditelji srbskega dela združene opozicije ter razpravljali zlasti o politični situaciji, ki je nastala po kongresu JNS in izvolitvi Petra Živkovića za strankinega predsednika.

Turška vlada je odpovedala jugoslovansko-turško trgovinsko pogodbo in sporazum o kliringu, sklenjen 26. julija 1934.

Predsednik francoske republike je odlikoval našega finančnega ministra g. Letico, z redom legije časti komandrske stopnje.

Dve fronti držav se snujeta v Ženevi. Blok, ki je proti preureditvi Zveze narodov, katerega tvorijo Francija, Rusija, Mala antanta, Balkanska zveza in Španija. Zlasti ameriške države pa zahtevajo reformo Zveze narodov, ki naj bi zmanjšala dolžnost članic.

Italjanski novinarji, ki so bili aretirani zaradi demonstracij, proti abesinskemu cesarju ob priliki njegovega govora na seji skupščine Društva narodov, so bili izpuščeni iz zaporov, ter izgnani iz Ženeve. Italjanski listi se ostro izražajo zoper ravnanje švicarskih oblasti proti italjanskim novinarjem. Ta incident, tako pišejo listi, je nov dokaz za potrebo po reformi Društva narodov.

Med Avstrijo in Nemčijo so se pričela pogajanja, ki uspešno napredujejo. Avstrija brezpogojno zahteva, da Nemčija prizna njeno neodvisnost in da se v bodoče v nobenem primeru ne vmešava v avstrijske notranje politične zadeve. Na drugi strani bi bila Avstrija pripravljena pristati na pomembne gospodarske koncesije v korist Nemčije.

Po velikih debatah v Društvu narodov, so slednjič sklenili, da z dnem 15. julijem ukinejo sankcije proti Italiji. Ta predlog je postavila Francija in Anglija. Proti ukinitvi sankcij je najbolj nastopal zastopnik Argentine. Pri tem so ga podpirali tudi delegati južno-ameriških držav.

Določitev cen pšenici.

Po informacijah iz Beograda se je v ponedeljek, dne 6. julija 1936 sestel gospodarsko finančni komite ministrov in sicer v svrhu določitve cen pšenici. Po informacijah iz verodostojnega vira, bo cena pšenici določena od 120 do 130 Din za stot.

Politični shodi.

V Murški Soboti:

Glasom časopisnih vesti je g. minister dr. M. Krek v zadnjem času širrom cele naše domovine, posebno pa v Sloveniji obdrževal več političnih shodov. Končno se je odločil, da obišče tudi naše Prekmurje, da nam pove kaj o politiki, gospodarstvu i. t. d.

Tako je bil določen in v časopisju ter plakatih objavljen njegov politični shod v Murški Soboti, za 5. julija 1936. Predpriprave za shod so se vršile že več tednov. Na dan shoda so hišni posestniki v Cerkvni ul. in Aleksandrovi cesti, ne glede na vero in stan, v čast g. ministru razobesili zastave kljub temu, da mogoče danes niso med tistimi, ki se jih favorizira. Naš prekmurški narod ni tega navajen, in je daleč od sličnih strasti, on živi v slogi, v sporazumu z vsemi ne glede poklic in konfesijo.

Shod je bil napovedan za pol enajsto uro in sicer v dvorišču hotela „Krona“. To dvorišče se da dobro zapreti in je kaj primerno za politične shode.

Vsled gotovih formalnosti se zborovanje ni začelo ob napovedanem času, ampak pol ure kasneje.

Gospod minister se je pripeljal ob 10. uri v Murško Sobotu v spremstvu tajnika J. R. Z. g. Kranjca. Pred kmečko posojilnico ga je pozdravil predsednik okrajne organizacije J. R. Z. g. Bajlec. Pri sprejemu so bili navzoči sreski načelnik g. Lipovšek, banski svet Bačič, nekateri okoliški župani ter nadrabin g. dr. Roth. Ob 11. uri se je g. minister z godbo na čelu in obkrožen z nekaj sto ljudi, podal na zborovališče. Medpotoma se je čulo od spremljevalcev nekaj vzklikov dr. Korošcu in dr. Kreku. Na prostoru pred govorniškim odrom se je zbralo okoli 500 ljudi, med katerimi je bilo veliko udeležencev iz sosednjih vasi dolnjelendavskega sreza. Poleg ministra g. dr. Kreka ter tajnika g. Marko Kranjca, so bil ves čas zborovanja na govorniškem odru navzoči g. banski svetnik Bajlec, sreski načelnik g. Lipovšek, župan g. Hartner in deloma nadrabin g. dr. Roth ter drugi. Prvi je pozdravil zborovalce g. Bajlec in predlagal, da se odpošljejo udanostne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II., gg. predsedniku vlade, notranjemu ministru in banu. Za njim je spregovoril minister g. Krek.

V svojem govoru se je spočetka zahvalil vsem onim, ki so ostali zvesti voditelju dr. Korošcu. Naglašal je, da je potrebna edinost vseh Jugoslovancev, predvsem pa vernost svojemu slovenskemu poreklu. V svojem govoru je nato razložil potek dogodkov pred nastopom sedajne vlade. G. minister je omenil tudi naš Delavski dom, poudaril je dela na banovinskih cestah, omenil je med drugim tudi graditev mostu čez Muro v Petajncih in prekmurske potoke ter regulacijo Mure. Tudi za bolnišnico so dela v teku in so baje že tozadevna sredstva na razpolago. V nadaljevanju svojega govora se je g. minister dotaknil tudi politike g. dr. Mačka z posebnim ozirom na naše kraje. V karakterizaciji, da Mačkovo gibanje ni čisto hrvaško, kakor to hrvaški voditelji radi poudarjajo, je omenil predvsem gospodarske razmere v Zagrebu, kjer je večina trgovin in kapitala v židovskih rokah. (G. minister je rabil krepkejši izraz.) Ko je govornik omenil ta dejstva, je ob splošni pozornosti navzočih poslušalcev, g. nadrab. dr. Roth, zapustil govorniško tribuno in se zgubil med ljudmi. (Ali se je g. nadrab. dr. Roth na tem izrazilo strankarsko-političnem zborovanju kot

najvišji predstavnik izraelskih vernikov v naši banovini, udeležil shoda kot privatni opazovalec ali v imenu izraelske verske organizacije? — Javnost to zanima.)

„Mi smo slovensko narodno gibanje, zato vodimo slovensko politiko, Hrvati pa naj vodijo svojo. Mi si želimo močno in trdno državo. To želijo vsi pravi Jugoslovani in obenem tudi složno sodelovanje z vsemi, ki imajo dobro voljo.“ S temi besedami je g. minister zaključil svoj govor. Nato je še govoril g. Marko Kranjc. V svojem govoru je na srce položil vsem zborovalcem, naj se vneto pripravljajo na bodoče občinske volitve, ki naj pokažejo pravo sliko pripadnosti k stranki JRZ. S tem je bilo zborovanje zaključeno. Takoj nato je zaigrala godba, in s tem je bil preprečen vsak medklic ali morebitno vprašanje navzočim govornikom.

Shod je potekel mirno, kar je dokaz zrelosti prebivalstva našega sreza, kakor tudi obširnim navodilom strankinih pristašev, ki so bili na zborovališču tako dobro razvrščeni, da so že v kali onemogočili vsako vprašanje govornikom.

V popoldanskih urah se je gospod minister s svojim spremstvom odpeljal proti Dol. Lendavi.

Pripomba uredništva

Z ozirom na razno govorenje pred shodom, nas prav veseli, da je shod potekel mirno. Gospod minister se je lahko osebno prepričal, da številni nasprotniki organizacije niso tako kruti, kakor so mu jih morda orisali.

Favoriziranje pripadnikov ene vere, je pri nas v Prekmurju pogrešno, ker je nevarnost, da se vnese v narod največjo zmedo in mržnjo, ki je sedaj živelo v lepem sožitju, kar ne sme biti namen nobenega, tem manj pa aktivnega ministra.

Odklonjeno vabilo na banket

Po končanem shodu v M. Soboti, so bile nekatere ugledne osebe povabljene na banket, ki je bil pripravljen na čast g. ministru dr. Kreku. Kljub ponovni prošnji se banketa nekateri niso udeležili, čeravno bi morali biti po svojem poklicu in visokem ugledu pravi stebri organizacije JRZ. Po našem mnenju niso to napravili iz antipatije do stranke, ampak do taktike in svojeglavnosti nekaterih strankinih funkcionarjev. To so gospodje, ki se zavedajo svojih dolžnosti, ki jih imajo napram narodu.

V Dolnji Lendavi:

Prošlo nedeljo se je vršil pri nas shod „Jugoslovenske radikalne zajednice“, za katerega se je po vsem srežu živo agitiralo. Shoda se je udeležilo okoli 400 ljudi, če smemo všeti radovedneže, ki jih je privabila godba. Ob slovoloku, postavljenem ob vhodu v mesto z čakovske ceste, so čakali odlične goste. Nekako ob treh je prijezdilo pet jezdecev, za njimi pa je privozilo okrog 20 biciklistov, za katerimi je kmalo privozil avto z odličniki. Po običajni izmenjavi oficijelnih dobrodošlic in zahvalnic je vsa publika odšla tiho h katoliški cerkvi, kjer

je bila postavljena tribuna. Shod je otvoril dr. Klar, prečital pozdravne brzojavke, poslane Njeg. Vel. kralju, ministrskemu predsedniku in notranjemu ministru ter drugim odličnikom v Beogradu, nakar je dal besedo g. ministru dr. Miha Kreku. G. minister še ni dobro spregovoril in že mu je vpadel v besedo nek akademik. Nastala je mučna situacija, ki je porazno vplivala na vse one, ki so si želeli, da bi shod potekel brez incidentov. G. dr. Klar je skušal z energično besedo narediti mir, kar mu pa ni uspelo. Ker ni šlo z grda, so poskušali gospodje s tribune doseči z lepa. G. dr. Klar je rekel akademiku, da naj da častno besedo, da bo dal mir, kateri da je nujno potreben za uspešni iztek shoda. Akademik je nato dal častno besedo s pridržkom, da mu bo dovoljeno stavljati vpašanja. Po tej kompromisni rešitvi mirovnega vprašanja je prevzel nato zopet besedo dr. Miha Krek in je začel tolmačiti program JRZ. Toda mirovno vprašanje le ni hotelo oditi z mrtve točke. Sedaj so začeli udeleženci shoda vzklikati dr. Mačku in združeni opoziciji. Od časa do časa je dober tucat ljudi vzklil tudi dr. Korošcu. Padala so vprašanja, katera pa niso doživela direktnih odgovorov. V takem mešanem razpoloženju je shod doživel svoj mešani konec.

Oboji, t. je oni, ki so vzklkali dr. Korošcu, kakor tudi oni, ki so vzklkali dr. Mačku in opoziciji so se držali disciplinirano, do fizičnih obračunavanj ni prišlo.

Na shodu so govorili sledeči: dr. Miha Krek, minister brez listnice, Marko Kranjc, duhovnik in tajnik J. R. Z. za Dravsko banovino, dr. Klar, zdravnik in narodni poslanec za lenjavski srez in Klekl Jožef, župnik v pokoju. Govorili so bili zelo obsežni po svoji vsebini. Govorilo se je o Španiji, o Mehiki, o jugoslovenski demokraciji, o politični abecedi, o sankcijah, o diktaturi proletarijata, o Rusiji, največ pa o svobodi. Vštevali svobodo tiska, vere in vesti, stanovanja vseh drugih podvrst svobode. Na shodu se je prečitala tudi lista vseh velikih javnih del, ki so bila izvršena v obeh srezih Prekmurja, od 5. maja 1936 dalje.

Skupna akcija mestnih občin savske banovine za znižanje sejmskih pristojbin.

Na pobudo Gospodarske sloge je mestna občina v Škoplju pozvala na sestanek zastopnike vseh mestnih občin v naši državi. Namen konference je, da se enakomerno znižajo sejmske pristojbine v zvezi z nizkimi cenami blaga, ki ga naš kmet na sejme dovažja. To akcijo je tembolj za pozdraviti, ker je nastala na pobudo Gospodarske sloge, ki si je postavila za cilj pravično ureditev pristojbin v vsej državi. Želeti bi bilo, da bi se na tem sestanku obravnavalo tudi znižanje raznih pristojbin na živinskih sejmi, zlasti kar se tiče živinskih potnih listov, ki so danes, v primeri z nizko ceno živine, zelo visoke.

Bodimo objektivni.

Slovenec je v svoji pondeljski št. od 6. 7. 1936 napisal, da se je dne 6. 7. 1936 političnega shoda v Murški Soboti udeležilo 2000 ljudi, splošno se pa govori, da se je shoda udeležilo 4 do 500 zborovalcev.

Saj bi bila udeležba 2000 ljudi za pozdraviti, z ozirom nato, ker je bil na shodu glavni govornik aktivni minister, kar je za naše kraje le redek slučaj. Bodimo objektivni in ne pritirajmo dogodkov!

Priprave za izvoz sadja.

Centralna komisija za izvoz sadja pri ministrstvu za trgovino je končala svoje zasedanje, na katerem je razpravljala o letošnji izvozni sezoni. Po poročilih, ki jih je prejela komisija, bo letošnji pridelek sadja zelo dober. Zaradi tega je potrebno, da se pravočasno store vsi potrebni koraki za prodajo našega sadja ter za pravilni in pravočasni izvoz. Komisija je predlagala uvedbo posebne kontrolne službe za izvoz sadja ter sklenila vse potrebno, da se pravočasno zagotove tudi finančna sredstva za izvoznike. Izdani bodo dalje ukrepi, ki naj onemogočijo spekulacije in pritiskanje cen na škodo producentov.

Kako je bilo s shodom v Dol. Lendavi?

Pravijo, da je zelo klaverno potekel. Kje je tolikokrat povdarjena zvestoba in udanost prebivalstva dolnjelendavskega sreza do svojega poslanca in njegovim sodelovalcem? Ali je to morda zahvala za številne podpore, ki jih je baje tamošnji poslanec izposloval svojim volilcem, o kateri vedo tako natančno povedati Novine!

Peki stavkajo.

Radi premajhne plače so v nedeljo dne 5. VII. začeli stavkati peki v Zagrebu tako, da Zagreb ni imel v ponedeljek svežega kruha. Odgovorne oblasti so se zavedale nevarnosti, ki preti prebivalstvu, zlasti onemu, ki je navezano kupovati kruh, in so začele takoj posredovati.

Na zadnji poti...

Vse dneve do četrta so romale množice v farno cerkev, kjer je med venci in cvetjem počival blagopokojni kanonik Slepec... Verniki so se molče in solznih oči poslavljali od svojega dušnega pastirja, ki jih je tako nenadoma zapustil. In v četrtek v dopoldanskih urah je nastopil svojo zadnjo pot... Zorečo žito, ki sili pod kose, ni zadržalo kmeta, obrtnika ni priklenilo delo v delavnico, težaka ne znojni krajcar, da ne bi šel spremit svojega pastirja... Do zadnjega kotička je bila napolnjena cerkev, ko je pristopilo k mrtvaškemu odru okrog 60 duhovnikov, da se poslovijo od svojega duhov. sobrata. Ljudstvo je plakalo in

besede dr. Mirta iz Maribora so zasekale še globlje rane in obujale spomin na njega, ki je onemel sredi poti. Med žalno mašo je cerkveni zbor pod vodstvom g. Tuša pel „Rekvijem“. Po cerkvenih obredih je več tisočglava množica krenila na pokopališče. V sprevedu so bile godbe, čete gasilcev, predstavniki vseh tukajšnjih oblasti, deputacije društev i. t. d. Ob odprtem grobu se je od pokojnika poslovil g. župan Hartner. Žalostinke godb in nagrobnice cerkvenega pevskega zbora so spremljale zamolklo bobnenje prvih grud, ki so padale na rakev, v kateri so počivali zemski ostanki našega dušnega pastirja, ki je v naše duše vsadil večno besedo o sebi...

Gasilska četa Murska Sobota je imela častno stražo ves čas ob odru, dočim so pokojnega spremljale na zadnji poti tudi okoliške gasilske čete Rakičan, Bakovci, Krog in Murški Črnci ter četa tovarne g. Benka.

Zaradi kokoši čez mejo.

Budimpeštanski listi poročajo o čudni drami, ki se je odigrala pri Horgosu ob jugoslovensko-madžarski meji. Mlada Jugoslovenka, 19-letna pastirica, je čuvala na jugoslovenskih tleh večje število kokoši. Ko so nekatere živali prešle mejo in stopila na madžarska tla, je šla za njimi, da jih spravili nazaj. Graničar, ki je to opazoval, je klical za njo, naj se ustavi. Ko njegovih klicev ni upoštevala, je oddal strel, ki jo je zadel v srce in jo na mestu usmrtil. Zrušila se je na madžarskih tleh, kakšnih deset korakov od meje. Graničar je tedaj še sam stopil čez mejo, da spravi truplo na jugoslovanska tla. Med tem ko je z eno roko vlekel truplo nazaj, je v drugi držal puško. Puška pa se mu je nenadno sprožila in krogla je šla vojašku skozi srce, da se je tik ob meji zgrudil poleg dekleta mrtev na tla.

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Koncert in ples** Kluba prekmurskih akademikov bo v soboto, dne 11. julija v Sokolskem domu. Program je prvorazreden. Čisti dobiček prireditve je namenjen izpolnitvi potujoče knjižnice.

— **Nižji tečajni izpit:** Na tukajšnji realni gimnaziji so naredili nižji tečajni izpit z *odličnim uspehom* sledeči: Barbarič Štefan, Smrej Jože, Antauer Marija, Hvala Sonja, Letonja Avgusta in Perš Sidonija. Z *prav dobrim uspehom*: Bosina Jože, Čisar Štefan, Derkač Karel, Eljaš Janez, Ferčak Martin, Gross Bogomil, Mahovne Milan, Makarovič Dušan, Mokorel Janko, Mujdrica Ivan, Novina Božidar, Potočnik Stanko, Preac Janko, Štrukelj Jože, Vučko Anton, Čisar Ludvik, Gabrijelčič Bojan, Horvat Jože, Medvešček Boris, Vutkovič Dušan, Fakus Cvetka, Ren Olga, Vukan Zlatica. Z *dobrim uspehom*: Berden Štefan, Bureš Borivoj, Dermota Janko, Pišek Jože, Šerbec Stanko, Trajbarič Štefan, Zabukovec Ladislav, Glažar Koloman, Gom-

boši Koloman, Koren Josip, Malačič Bela, Preis Ladislav, Ruža Gabrijel, Faflik Elizabeta, Gomboc Kristina in Vesnik Danica. Privatisti: z *prav dobrim uspehom*: Čeh Josip, Fras Jože, Mlinarič Maks, Škerek Alojzij, Zrim Jože. Z *dobrim uspehom*: Senček Herman in Škrget Vladimir. Za tri mesece je bilo odklonjenih 7 dijakov, za 1 leto dva dijaka. K izpitu nista prišla 1 dijak in 1 dijakinja. Izmed privatistov so bili za 3 mesece odklonjeni 4 kandidati.

— **Poroka.** Te dni se je poročil v tuk. evang. cerkvi g. Erniša J, učitelj v Prosenjakovcih z gđ. Car Jolanko iz M. Sobote. Mnogo sreče!

— **Vse občinske urade opozarjamo,** da se dobijo tiskovine za volilne in abecedne imenike v trgovini I. HAHN, Murska Sobota.

— **Potujoča ljudska knjižnica Kluba prekmurskih akademikov.** Klub prekmurskih akademikov si je med drugim nadel nalogo, pripomoči prekmurskemu ljudstvu do slovenske knjige, kateremu je do zdaj še v veliki meri pomanjkovalo. V ta namen ustanavlja klub potujočo ljudsko knjižnico. Klub je pri svojem delu našel povsod popolno razumevanje, o čemer priča lepo število nabranih knjig, ki obsega že število 3000. Vendar pa so z dokončno ureditvijo knjižnice zvezani veliki stroški, pri tem v največji meri vezava večine knjig, ki je nujno potrebna. Ker klub ne razpolaga z lastnimi denarnimi sredstvi, se je obrnil na razna mesta s prošnjo za podporo. V isti namen priredi klub tudi akademijo dne 11. julija t. l. v M. Soboti, ki zato zasluži vso pozornost in naklonjenost občinstva.

— **Tišina.** V nedeljo, dne 12. julija 1936 bo gospod Gabor Alojz, bogoslovec iz Petanjca, pel v naši cerkvi novo sv. mašo. Gospodu novomašniku, ki je del svojih študij dovršil na gimnaziji v M. Soboti, želimo v njegovem zvišenem poklicu mnogo sreče in uspehov! — Dne 5. julija 1936 smo pokopali mlado mater gospo Flisarjevo roj. Nemec. Zahrbna bolezen — jetika — je zahtevala njeno življenje. Zapustila je 6 nepreskrbljenih otrok v starosti od 1 do 9 let. Naj počiva v miru, žalujočemu soprogu, otrokom in ostali rodbini naše iskreno sožalje!

— **Martjanci.** Sokolska četa Martjanci bo dne 12. julija 1936 uprizorila na vrtu gost. br. Vezirja v Martjancih, Golarjevo veseloigro v treh dejanjih „Dve nevesti“. Začetek točno ob 3. (15) uri. Pred in po predstavi bo v isti gostilni velika vrtna veselica z prvovrstno godbo. V slučaju slabega vremena bo dovolj pokritih prostorov na razpolago. Ljubitelji smeja in zabave vljudno vabljeni. Zdravo!

Gornja Lendava:

— **Blagoslovitev** tuk. gasilnega doma se bo izvršilo v nedeljo, dne 2. avgusta. Ob tej priliki bodo tudi župne vaje. Ker bo spored zelo pester, opozarjamo občinstvo že sedaj na to slovesnost. Ta dan vsi na izlet v Gor. Lendavo.

— **Lepa priložnost** stalnega zaslужka se nudi v našem kraju izpraznjeni babici. Interesentke se naj tozadevno zglasijo pri obč. uradu.

V nepriliki!

Omara za obleke je skoro **prazna**. Dopust je pred vratmi in za obleke ni preostalo mnogo denarja, pa bi vseeno bili radi na dopustu lepo in lahno oblečeni.

Tedaj lahko pomaga samo eno.

Kaj?

Kupite pri

TIVAR
OBLEKE

— **Vandalizem.** Dandanes se že najdejo ljudje, ki ne ljubijo cvetja, ali ki nimajo smisla za lepoto. Raz oken šol. poslopja, ki je okrašena s cvetlicami lončnicami, je bila v eni izmed noči ukradena lepa cvetlica-begonija. Storilko, ki je na sumu, tempotem opozarjamo, da vrne ponoči cvetlico, kajti v nasprotnem slučaju se bo z jayno sramoto priučilo ločiti svoje od tuje lastnine.

Gornja Radgona:

— **Srečni dobitkarji na sokolski tomboli.** Na letošnji veliki sokolski tomboli so bili deležni lepih tombolskih dobitkov le revnejši sloji in sicer je dobil prvo tombolo možko dvokolo Ivan Horvat, viničarski sin iz Polic, komplet enovalni servis Anton Pož, posestnikov sin iz Segovec, blago za možko obleko Marija Zorjan, služkinja iz Polic, vrečo moke Peter Friedau, sluga pri terenski sekciji, drva Karl Drvarič, trgovski pomočnik in možko žepno uro, Toni Kovačič iz Podgrada. Sokolsko društvo izreka zahvalo vsem darovalcem lepih dobitkov, kakor tudi vsem ostalim sodelavcem, ki so pripomogli do tako lepo uspele prireditve.

— **Kresovanje.** V soboto, dne 4. julija t. l., t. j. na predvečer slovenskih Blagovestnikov sv. Cirila in Metoda je priredila tukajšnja podružnica CMD svoje tradicionalno kresovanje na Špangerjevem gričku nad trgom. Ob sodelovanju godbe Mure in zagorelih lampijončkah se je razvila lepa povorka skozi trg do obmejnega murskega mosta in nato na kresni prostor, kjer je med tem časom zagorel velik kres, ki je bil viden daleč tja onstran avstrijske meje, kakor tudi po celem Prekmurju. Kot pobratim je ob tem času zagorel tudi kres na grajskem gričku, med tem ko to leto v daljni okolici kakor prejšnja leta n. pr. pri Kapeli in ostalih vrhovih Slovenskih goric ni bilo opaziti kresov. Na kresnem prostoru je bila zbrana okrog 300 glava množica — članstvo CMD, gasilci v krogih, sokolsko članstvo z znaki in tamburaši tuk. glasbene šole. O pomenu kresovanja in delovanja CMD in splošni zgodovini je zbrano govoril tuk. šolski upravitelj g. Mavrič Karl, na kar je mladinski tamburaški odsek pod vodstvom g. Granda zaigral nekaj slovenskih narodnih pesmi ob prepevanju vseh navzočih. Godba na

pihala je zaigrala nato še državno himno in narodno kolo, s čemur je bila ta pomembna slavnost na naši skrajni severni državni meji zaključena.

— **Grozna peronospora** je letos pravo zlo naših vinogradov. Tako hudega napada po peronospori ne pomnijo najstarejši vinogradniki, ki so v velikih skrbah za letošnjo vinsko letino. Vsled stalnega deževja v zadnjem času tudi škropljenje ni veliko zaleglo, zato je jasno, da so tem občutnejše prizadeti manjši vinogradniki, ki zaradi velike denarne krize štedijo z potrošnjo galice. V obupu vprašujejo za nasvete sedaj, ko že takorekoč pomoči ni več. Na nekaterih mestih pričnejo te dni že petič s škropljenjem.

GASILSTVO:

Gasilske vaje v G. Petrovcih

Pod poveljstvom člana župne uprave tov. Štefanec Franca so se na Vidov dan vršile okrožne gasilske vaje v G. Petrovcih, katerih se je udeležilo 7 čet z 176 gasilci in 6 četnim brizgalnami.

Izvajale so se vojaške vaje, vežbe z brizgalnami in kombinirani napad na finigran požar. Gasilci so se vneto poprijeli vaj, ter so se čete pri napadu požara izkazale in dokazale, da pridno vadijo in da so dorasle svoji nalogi. Težko je oceniti katera četa je bila najboljša.

Ob tej priliki so naše čete pokazale, da njih delo ne obstoji le iz lepih in praznih besed, nego jih diči krepka vojaška disciplina, narodna zavest in vdano žrtvovanje pomoči prizadetemu članu svoje družbe, brez plačila in hvale.

Ob zaključku je imel tov. Štefanec gasilec strokovno predavanje, jih vzpodbujal k vztrajnosti do častnega samarjanskega dela, katero je mogoče doseči le z nesebičnim delom v prid bližnjemu in državi pri čemur je povdaruil:

„Bodimo zvesti svojemu poklicu, naj ne bo omahljivcev zlasti tedaj ne, ko je potrebno nuditi bližnjemu pomoč. Naročam Vam, da gojite medsebojno ljubezen in spoštovanje. Bodite vedno narodni zavedni, kajti zakon nam to nalaga, da bomo v vsakem pogledu vredni sinovi naše lepe domovine Jugoslavije.“

Živio Nj. Vel. kralj Peter II.“

Pomozi Bog!

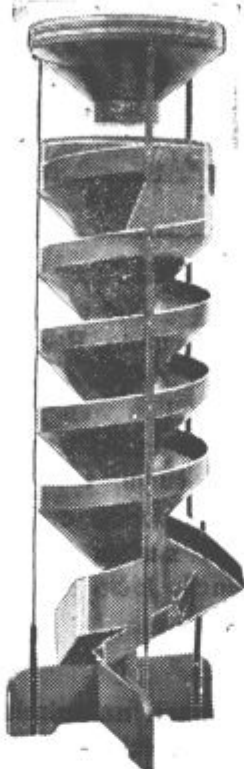
Nato se je vršil mimohod, ki je zaključil vaje, nakar je sledila zabava v gostilni tov. Kučana.

Franc Štefanec,

Moščanci. Po dolgih letih so se pri nas, dne 5. julija 1936 zopet vršile gasilske vaje, katerih se je udeležilo 9 okoliških gasilskih čet. Lepo vreme je privabilo na vaje več sto opazovalcev. Vaje je vodil član župne uprave g. Titan Josip iz Puconci. Prijetno je bilo opazovati poleg krepkih mladencev gasilcev tudi ostarele člane, ki niso v ničemer zaostajali pri izvrševanju raznovrstnih nastopov. Tako vojaške vaje, kakor vaje z brizgalnam, so našli gasilci izvršili prav dobro. Posebno dobro so izvedli gašenje raznovrstnih fingiranih požarov, v zvezi z reševanjem ljudi, živine in drugih predmetov. Tu so se rabile tudi maske, kar je bilo za nas novost. Ob zaključku so „rešili“ nekaj ljudi iz „gorečega“ nadstropja. Gasilec se je razložil požar v dimnikih in trgovinah. Končno je zbranim gasilcem vodja vaj g. Titan spregovoril nekaj vspodbudnih besed, pri čemur se je spomnil visokega pokrovitelja gasilstva in pozval gasilce, da zakličejo v znak udanosti Nj. Vel. kralju in kraljevskemu domu trikrat: „Živijo!“ Temu je sledil pod poveljstvom g. Šavelna, predsednika čete Vaneča, strumen mimohod

in s tem so bile vaje ob 17. uri končane. Da so vaje in vsa prireditev tako dobro uspela, je v glavnem zaslug agilnega poveljnika čete Moščanci, gospodu Banfiju.

Prodaja se **enostanovanjska hiša** z 4 sobami, kuhinjo z vodovodom, shrambo, kopalnico, veliko verando, kletjo in velikim vrtom. M. Sobota, Šolska ulica 35.

SPIRALNI TRIJER

za vsaki
komad
garantirano

po najnižji
ceni pri

G. Dittich
proizvodnja
kovinskih
izdelkov

**MURSKA
SOBOTA.**

Posl. št. J. 422/36.

Dražbeni oklic

Dne 11. avgusta 1936 ob 8 uri bo pri podpisnem sodišču v sobi šte. 18 dražba nepremičnin: delež od hiše, njiv in gozda. Zemlj. knjiga: M. Sobota 9/64 vl. šte. 296, Markišavci 1/8 vl. šte. 103.

Cenilna vrednost: 4959 D. 75 p.
Najmanjši ponudek: 3306 D. 50 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti sodišču najpozneje pri dražbenem nalogu, pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljaviti glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Murški Soboti,
odd. IV. 3/7 1936.

J 153/36-4.

Dražbeni oklic

V izvršilni zadevi zaht. stranke nedl. Marič Alojza, Angele, Viktorja, Ferdinanda in Karola, zastopanih po varuhu Mekiš Štefanu, pos. in gostilničarju v Nuskovi, zoper zavezano stranko Vogrinčič Ano roj. Bagola pos. v Topolovcih 3 radi dviga solastnine se vrši dne 23. jul. 1936 ob 10. uri v sobi šte. 18. tega sodišča dražba zahtevajoči stranki in zavezani stranki skupno lastnega zemljišča in sicer prvi do 9/16 ink lastnega, drugi do 7/16 ink lastnega zemljišča vl. šte. 59 k. o. Topolovci.

Izključna cena znaša 12000 Din.
Pod to ceno se ne prodaja.

V ostalem se opozarja na dražbene pogoje, ki se lahko vpogledajo pri podpisnem sodišču v sobi šte. 17. med uradnimi urami.

Sresko sodišče v Murški Soboti,
odd. IV. dne 25. 6. 1936.

**Kdor želi kupiti AVTO
naj kupi voz znamke**

ADLER

**Najboljši
Najelegantnejši**

**Najbolj ekonomičen
Najsolidnejši**

ZAPISNIK

o XV. Redni letni skupščini Združbe trgovcev za srez Murska Sobota v Murški Soboti, ki se je vršila dne 2. maja 1936 v Sokolskem domu v M. Soboti.

Čl. 6. Vodstvo odseka.

Posle odseka vodi odsekovi odbor, ki obstoji iz načelnika, podnačelnika in 4 članov.

Odsekovi odbor izvoli sestanek vseh odsekovih članov za funkcijsko dobo treh let, odgovarjajočo funkcijski dobi uprave Združbe.

Odsekovi odbor izvoli iz svoje srede načelnika in podnačelnika in event. tajnika.

Seje odsekovega odbora se vrše po potrebi in jih sklicuje odsekovi načelnik, odnosno njegov namestnik. Seja odsekovega odbora je sklepčna, če je navzoč načelnik oziroma njegov namestnik, ter trije odborniki.

Člen 7. Sestanek članov odseka.

Enkrat letno se mora vršiti sestanek članov odseka, ki ga skliče odsekovi odbor.

Na sestanek mora vabiti odsekovi odbor vse člane pismeno. Sestanek odsekovih članov razpravlja o preteklem in bodočem delovanju odseka in voli vsako tretje leto odsekovi odbor.

Sestanek je sklepčen, če je navzoči 1 tretina članov. Eno uro po sklicanju sestanka pa je sklepčen ob vsakem številu navzočih članov.

Člen 8. Odsekovi načelnik.

Vse dopise odseka za Združbo podpisuje odsekovi načelnik, odnosno podnačelnik. Odsek lahko dopisuje samo na Združbo vse drugo dopisovanje istega vrši uprava Združbe v imenu istega.

Člen 9. Razmeje med odsekom in Združbo trgovcev.

Odsek je neločljiv del Združbe trgovcev za srez Murska Sobota v Murški Soboti in vrši vse važnejše posle v soglasju z upravo Združbe. Odsek mora predložiti upravi Združbe sklepe odsekovega odbora, odnosno odsekovega sestanka in poročati o vseh akcijah, ki jih odsek podvzame.

Člen 12.

Z ozirom na določbo §-a 380 Zakona o obratih je odsek sestavni del Združbe in ga zastopa napram oblastem Združba.

Po izčrpnem poročilu predsednika g. Čeha in dodatnih razlagah nar. posl. g. Benka so bili pravilniki posameznih odsekov soglasno sprejeti. Zato preide predsednik 10. točki dnevnega reda, t. j. k

Volitvi odsekovih odborov:

Predsednik g. Čeh prosi za predloge za izvolitev odbora za odsek trgovcev z jajci in perutnino, nakar se oglasi k besedi g. Bagari Josip iz Murske Sobotice, ki predlaga naslednji odbor:

Ratnik Emerik, Rankovci, Bagari Josip, Murska Sobota, Kisilak Josip, Poznanovci, Kutoša Josip, Veščica, Benko Štefan, Brezovci, Kos Ivan, Tišina.

V odbor za odsek trgovcev z sadjem so bili soglasno izvoljeni:

Hackl Viljem, Lemerje, Huber Franc, Kuzma, Lilič Ludvik, Strukovci, Baller Ludvik, Sebeborci, Mikola Franc, Gornji Petrovec, in Unger Janez, Fikšinci.

V odbor za odsek trgovcev z živino in svinjami so bili soglasno izvoljeni:

Benko Josip, Murska Sobota, Bagola Anton, Stari Beznovci, Hari Franc, Krašči, Geder Leopold, Sotina, Varga Koloman, Prosenjakovci, in Erniša Vincenc, Tešanovci.

Ti izvoljeni odsekovi odbori se bodo v najkrajšem času sestali in določili svoje poslovanje po sprejetih pravilnikih odsekov pod 9. točko današnje skupščine.

Nato je sledila 11. točka dnevnega reda Razprava o nezgodnem in bolniškem zavarovanju članov, ki pa je bila na predlog g. predsednika odložena z motivacijo, da se bo o tem vprašanju razpravljalo in sklepalo na kongresu trgovcev v Beogradu, zato preide na 12. točko dnevnega reda t. j.

Stanovsko glasilo.

Tukaj se razpravljalo o obveznem naročilu „Trgovskega lista“. G. predsednik Čeh poroča, da je uprava o tem vprašanju že podrobneje razpravljala in

sklenila, da se na Trgovski list naroče obvezno vsi trgovci z mešanim blagom v Murški Soboti, v Pučincih, Petrovcih, Križevcih, Gornji Lendavi, Sv. Juriju, Rogaševcih, trgovci z deželnimi pridelki, živino ter vsi protokolirani in 20 raznih trgovcev v skupnem številu 188. Naročnina za naročeno sobotno številko Trgovskega lista znaša letno Din 50.—, te se bo ista pobirala obenem z članarino od uprave Združbe. Po obširnih pojasnilih in utemeljitvah g. dr. Plessa, nar. posl. g. Benka in predsednika g. Čeha je bil predlog uprave soglasno sprejet.

Pri 13. točki dnevnega reda, poroča g. predsednik, da sta vposlala gg. Ratnik Emerik iz Rankovcev in Šantavec Josip iz Pečarovca, oba trgovca z jajci in perutnino dopis na Združbo glede poslovanja nekaterih trgovcev z jajci in perutnino, vendar je pa to stvar internega značaja, ter se je tako sklenilo, da se isti poverijo odseku z jajci in perutnino v proučitev.

Ravno tako je prečital g. predsednik pismo Krajevne protituberkulozne lige in pozval članstvo, naj ligo v kolikor mogoče najkrepkeje podpirajo. Ker ni bilo nobenih drugih predlogov preide predsednik k zadnji 14. točki dnevnega reda, t. j. k slučajnostim, kjer se prijavi k besedi g. Mikola Franc iz Gornjih Petrovec, ki prosi za pojasnilo glede razreza članarine, katero mu g. predsednik naširoko obrazloži in je bil s tem tudi g. Mikola zadovoljen.

Ker ni bilo nato nobenih drugih predlogov in se več nihče ne javi k besedi, se predsednik prav pristrčno zahvali vsem prisotnim za udeležbo in sodelovanje, posebno pa gg. zastopnikom in zaključni krasno uspelo skupščino ob 13. uri.

FRANC ČEH I. r.
predsednik.

POLLAČ BELA I. r.
zapisnikar.

Ogrovatelj:

HIRSCHL EMERIK I. r.
JOŠAR JANEZ I. r.

Da se gornji prepis popolnoma ujema z izvirnikom potrjuje za Združbo trgovcev za srez Murska Sobota v Murški Soboti

ČEH FRANC I. r.
predsednik.